

Babylone & alibi silentio id præteriissent.

Miracula itaque intra limites continenda sunt, sicut enim Deus hominem creaturam rationalem fecit, ita rationales sumus, & non talium miraculorum assertores, quæ rationem omnem subvertant & ipsi Dei Potentiæ vel ordinationi derogent: Nam, quid eam magis infirmaret, ac concludere, quasi haud posset absque tot millium cælestium corporum & totius temporis perturbatione, unicam umbram facere in Solario Achas recedere?

Protestatio
Authoris.

Sed hæc sunt, quæ apud alios auctores, Copernicanum Systema propugnantes, de hac materia inveni; Meum itaque non est ista defendere & illorum controversiam meam facere, multò minus (si sit) contra Sacras literas aliquid scribere; Scripturam autem multis in locis non secundum nudam literam, sed sæpe cum ratione & sano sensu intelligendam esse, nemo negabit; Aliàs sequeretur etiam ex sup. citat. verbis Psal. *Terra non dimovebitur in æternum*, Item *Terra in æternum stat.* quod Aristotelis opinio de incorruptibilitate & æternitate Terræ vera esset, quæ tamen non est. Item sequeretur ex *Iob cap. 26.* ubi de columnis Cæli agitur, & *Psal. 2. & 22.* ubi extremitates Terræ nominantur: Cælum fulcris inniti ac trabibus: finemque reperiri in corpore spherico.

Hinc obtestor Lectorem meum, cum Johanne Keplero d. l. *Ut non oblitus bonitatis divinæ in homines collatæ mecum etiam laudet & celebret sapientiam & magnitudinem Creatoris, quam ego ipsi aperio, ex formæ mundanæ penitiori explicatione, causarum inquisitione, visus errorum detectione: & sic non tantum in telluris firmitudine & stabilitate salutem universæ naturæ viventium, ut Dei munus exosculetur; sed etiam in ejusdem motu tam recondito, tam admirabili, Creatoris agnoscat sapientiam. Qui verò hebetior est, quam ut hanc scientiam capere possit, vel infirmior, quam ut illæsa pietate Copernico credat, ei suadeo, ut missâ Scholâ Astro-nomicâ, damnatis etiam, si placet, Phi-*

losophorum quibuscunque placitis, suas res agat, & ab hac peregrinatione mundana desistat, & oculis, quibus solis videt, in hoc adspectabile cælum sublatis, toto pectore, in laudes Dei Creatoris effundatur: Certus, se non minorem Deo cultum præstare, quàm Astronomum, cui Deus hoc dedit, ut mentis oculo perspicacius videat, quæque invenit, super iis Deum suum & ipse celebrare possit & velit. Atque hæc de sacrarum literarum auctoritate. Ad placita verò Sanctorum de his naturalibus, uno verbo respondeo: In Theologia quidem auctoritatem, in Philosophia verò rationum esse momenta ponderanda. Sanctus igitur Lactantius, qui Terram negavit esse rotundam. Sanctus Augustinus, qui rotunditate concessâ, negavit tamen Antipodes: Sanctum officium Hodiernorum, qui exilitate Terræ concessâ, negant tamen ejus motum: At magis mihi Sancta Veritas, qui Terram & rotundam, & Antipodibus circumhabitata, & contemptissimæ parvitatibus esse, & denique per sidera ferri, salvo Doctorum Ecclesiæ respectu, ex Philosophia demonstro.

Hucusque Keplerus, Imperatoris Rudolphi II. Mathematicus, excellentissimus. Si quis plura de hac materia desiderat, is adeat *Philippi Lansbergii Commentationes in motum Terræ diurnum & annum pag. 11. & seqq. Petri & Jacobi Lansbergii Apolog. Petrum Crugerum in Progn. Astrol. 1639. cap. 4. Thom. Angl. de Mundo Dial. 2. p. 132. Campanellam pro Galilæo; David Frolich in Progn. 1640. Daniele Lipstorpium in Copernico redivivo cap. ult. Michael Hævemannum in Astræa cap. 6. pag. 25. & seqq. (qui ex Scriptura opposita fundamenta, ex ipsis Hebraicis & Chaldaicis fontibus, Rabbinicisque commentationibus, explicat) & multos alios. Tycho Brahe autem, quandoquidem inter alia etiam apertis oculis singularem istum Ptolemaici Systematis errorem in locatione Mercurii & Veneris, vidit, & agnovit Mercurium proximiorē Soli esse, quàm Venerem; deinde Venerem proximiorē Soli quàm Tellurem, eosque nunquam in oppositionem venire, ac ideo Ptolemaicum hoc necessario cor-*

Authores
qui reconciliarunt di-
cta Scriptu-
ra.

cor-